

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 488/2014**z 12. mája 2014,****ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1881/2006, pokiaľ ide o maximálne hodnoty obsahu kadmia v potravinách****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 315/93 z 8. februára 1993, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva u kontaminujúcich látok v potravinách ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 2 ods. 3,

keďže:

- (1) Nariadením Komisie (ES) č. 1881/2006 ⁽²⁾ sa stanovujú maximálne hodnoty obsahu kadmia v potravinách.
- (2) Vedecká skupina pre kontaminanty v potravinovom reťazci (ďalej len „skupina CONTAM“) Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (European Food Safety Authority, EFSA) prijala 30. januára 2009 stanovisko o kadmii v potravinách ⁽³⁾. V uvedenom stanovisku EFSA stanovil prípustný týždenný príjem kadmia (tolerable weekly intake, TWI) vo výške 2,5 µg/kg telesnej hmotnosti. Vo svojom „Stanovisku k prípustnému týždennému príjmu kadmia“ ⁽⁴⁾ EFSA zohľadnil posúdenie rizika, ktoré nedávno uskutočnil Spoločný výbor odborníkov FAO/WHO pre prídavné látky v potravinách (Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives, JECFA) ⁽⁵⁾ a potvrdil TWI vo výške 2,5 µg/kg telesnej hmotnosti.
- (3) Skupina CONTAM vo vedeckom stanovisku o kadmii v potravinách dospela k záveru, že v európskych krajinách sa priemerná expozícia kadmii prostredníctvom výživy blíži k hodnote TWI vo výške 2,5 µg/kg telesnej hmotnosti alebo ju mierne prevyšuje. V niektorých podskupinách obyvateľstva môže expozícia kadmii prostredníctvom potravy prevyšovať hodnotu TWI približne dvojnásobne. Skupina CONTAM ďalej dospela k záveru, že aj keď nie je pravdepodobné, že by expozícia jednotlivca na tejto úrovni mala nepriaznivé účinky na funkciu obličiek, mala by sa expozícia kadmii na úrovni populácie znížiť.
- (4) Podľa vedeckého stanoviska o kadmii v potravinách vypracovaného skupinou CONTAM patria do skupín potravín, ktoré v najväčšej miere prispievajú k expozícii kadmii prostredníctvom výživy najmä vzhľadom na ich vysokú spotrebu, obilniny a výrobky z obilnín, zelenina, orechy a strukoviny, škrobová koreňová zelenina alebo zemiaky a mäso a mäsové výrobky. Najvyššie koncentrácie kadmia boli zistené v potravinárskych komoditách, ako sú morské riasy, ryby a morské plody, čokoláda a potraviny pre osobitné výživové použitie, ako aj v hubách, olejnatých semenách a jedlých droboch.
- (5) V podrobnejšom posúdení expozície, ktoré uskutočnil úrad EFSA v rámci svojej vedeckej správy *Expozícia európskej populácie kadmii prostredníctvom výživy (Cadmium dietary exposure in the European population)* ⁽⁶⁾ s použitím novej komplexnej databázy spotreby potravín, ktorá zahŕňa aktualizované údaje o spotrebe potravín v rôznych členských štátoch a v rôznych vekových skupinách populácie, sú uvedené podrobnejšie informácie o konkrétnych potravinárskych komoditách, ktoré sa podieľajú na expozícii v jednotlivých vekových skupinách. V prípade dospelých sa na expozícii podieľa škrobová koreňová zelenina, obilniny a výrobky z obilnín a zelenina a zeleninové výrobky. V prípade detí a adolescentov má hlavný podiel na expozícii škrobová koreňová zelenina, obilniny a výrobky z obilnín a cukor a cukrovinky, zatiaľ čo v prípade dojčiat a batoliat je to najviac škrobová koreňová zelenina a hlúzová zelenina, obilniny a výrobky obilnín, zelenina a výrobky zo zeleniny, mlieko a mliečne výrobky a potraviny pre dojčatá a malé deti. Z podrobnejšieho posúdenia expozície vyplýva, že celková expozícia nie je výsledkom len malého počtu hlavných zdrojov, ale podieľa sa na nej celý rad rôznych skupín potravín.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 37, 13.2.1993, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1881/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách (Ú. v. EÚ L 364, 20.12.2006, s. 5).

⁽³⁾ Vedecké stanovisko týkajúce sa kadmia v potravinách, ktoré na žiadosť Európskej komisie vypracovala Vedecká skupina pre kontaminanty v potravinovom reťazci. *The EFSA Journal* (2009) 980, 1-139.

⁽⁴⁾ Vedecká skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci (EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain – CONTAM); Vedecké stanovisko k prípustnému týždennému príjmu kadmia. *EFSA Journal* 2011; 9(2):1975. [19 s] doi:10.2903/j.efsa.2011.1975. K dispozícii online: www.efsa.europa.eu/efsajournal

⁽⁵⁾ Sériá WHO 64 o prídavných látkach v potravinách, 73. stretnutie Spoločného výboru odborníkov FAO/WHO pre prídavné látky v potravinách (JECFA), Svetová zdravotnícka organizácia, Ženeva, 2011.

⁽⁶⁾ Európsky úrad pre bezpečnosť potravín; *Cadmium dietary exposure in the European population*. Vestník EFSA (*EFSA Journal*) 2012 10 (1):2551. [37 s] doi:10.2903/j.efsa.2012.2551. K dispozícii online na adrese: www.efsa.europa.eu/efsajournal.

- (6) V prípade kadmia boli stanovené maximálne hodnoty jeho obsahu v mnohých potravinách vrátane obilnín, zeleniny, mäsa, rýb, morských plodov, drobov a výživových doplnkov. V prípade niektorých potravín, ktoré sú významnými zdrojmi expozície určitých skupín populácie (čokoláda a výrobky z kaka, potraviny pre dojčatá a malé deti) ešte neboli stanovené maximálne hodnoty obsahu. Je preto potrebné stanoviť maximálne hodnoty obsahu kadmia v týchto potravinách.
- (7) Maximálne hodnoty obsahu kontaminantov sú stanovené v súlade so zásadou ALARA („na čo najnižšej rozumne dosiahnuteľnej úrovni“) tak pre komodity, v prípade ktorých už existujú maximálne hodnoty obsahu kadmia (ako je zelenina, mäso, ryby, morské plody, droby a výživové doplnky), ako aj pre komodity, v prípade ktorých sú maximálne hodnoty obsahu novostanovené (ako sú výrobky z kaka a čokolády) pri použití údajov o výskyte a modelov spotreby potravín občanov Európskej únie.
- (8) Čokoláda a kakaový prášok predávané konečnému spotrebiteľovi môžu obsahovať vysoké hodnoty obsahu kadmia a sú významným zdrojom ľudskej expozície. Často ich konzumujú deti, napríklad čokoládu ako takú alebo ako sladený kakaový prášok používaný v kakaových nápojoch. Pri stanovovaní maximálnych hodnôt obsahu kadmia by sa mali vziať do úvahy údaje o výskyte v prípade rôznych druhov čokolády a kakaového prášku predávaných konečnému spotrebiteľovi. Keďže maximálne hodnoty obsahu kadmia vo výrobkoch z kaka súvisia s ich obsahom kaka, je vhodné stanoviť rôzne maximálne hodnoty obsahu kadmia v prípade výrobkov obsahujúcich rôzne percentuálne podiely kaka. Tým by sa malo zabezpečiť, aby maximálne hodnoty obsahu spĺňali aj čokolády s vyšším percentuálnym podielom kaka.
- (9) V niektorých regiónoch krajín produkujúcich kaka môžu byť hodnoty obsahu kadmia v pôde prirodzene vysoké. Preto by sa pri stanovovaní maximálnych hodnôt obsahu kadmia mali brať do úvahy údaje o výskyte kaka a výrobkov z čokolády z krajín s vysokými hodnotami obsahu kadmia v pôde.
- (10) Počiatočná dojčenská výživa a následná dojčenská výživa významne prispievajú k expozícii dojčiat a malých detí kadmiumu. Počiatočná dojčenská výživa a následná dojčenská výživa vyrábaná z čistých sójových bielkovinových izolátov alebo zo zmesi týchto izolátov s bielkovinami z kravského mlieka môže obsahovať vyššie hodnoty obsahu kadmia ako výrobky na báze mlieka, keďže sójové bôby prirodzene prijímajú kadmium z pôdy. Dojčenská výživa na báze sóje je významnou alternatívou pre dojčatá trpiace neznášanlivosťou laktózy, preto sa musí zabezpečiť jej dostatočné dodávanie na trh. Je preto vhodné stanoviť vyššie maximálne hodnoty obsahu pre výrobky na báze sóje.
- (11) Potraviny vyrobené zo spracovaných obilnín a iná detská výživa pre dojčatá a malé deti sú významným zdrojom expozície kadmiumu dojčiat a malých detí. V prípade potravín vyrobených zo spracovaných obilnín a inej detskej výživy by sa preto mala stanoviť osobitná maximálna hodnota kadmia.
- (12) Znížená expozícia veľmi zraniteľnej skupiny spotrebiteľov by sa mohla dosiahnuť stanovením maximálnej hodnoty obsahu kadmia v prípade určitých kategórií potravín na osobitné výživové účely (napr. potraviny na osobitné medicínske účely pre dojčatá). Pri absencii údajov s cieľom nahradiť takúto maximálnu hodnotu obsahu by sa mali zozbierať údaje o výskyte, s cieľom možného stanovenia špecifickej maximálnej hodnoty obsahu v budúcnosti.
- (13) V prípade určitej špecifickej zeleniny (kozia brada, paštrnák, zeler, chren) je dodržanie existujúcich maximálnych hodnôt obsahu zložité a údaje o výskyte poskytnuté členskými štátmi ukazujú, že prirodzené požadové hodnoty sú vyššie a porovnateľné s hodnotami v prípade zeleru bul'vového. Keďže spotreba týchto komodít je nízka a účinky na expozíciu ľudí sú zanedbateľné, je vhodné zvýšiť maximálne hodnoty obsahu kadmia v prípade kozej brady, paštrnaku, zeleru a chrenu na hodnoty zeleru bul'vového.
- (14) V súčasnosti platí pre určité druhy rýb výnimka zo štandardnej maximálnej hodnoty obsahu pre ryby vo výške 0,05 mg/kg. V prípade druhov rýb pelamída atlantická (*Sarda sarda*), moran dvojpruhý (*Diplodus vulgaris*), úhor (*Anguilla anguilla*), parmica šedá (*Mugil labrosus labrosus*), stavrida ostroboká (*Trachurus species*), luvar (*Luvarus imperialis*), sardinky druhu Sardinops (*Sardinops species*) a morský jazyk (*Dicologlossa cuneata*) nové údaje o výskyte ukazujú, že výnimka už nie je potrebná a že štandardnú maximálnu hodnotu obsahu možno dosiahnuť dodržiavaním správnych rybolovných praktík. Pre uvedené druhy rýb už preto nie sú potrebné špecifické maximálne hodnoty.
- (15) V prípade tuniaka makrelovitého (*Auxis species*), sardely európskej (*Engraulis species*) a mečiara veľkého (*Xiphias gladius*) nové údaje o výskyte ukazujú, že nižšie maximálne hodnoty obsahu možno dosiahnuť dodržiavaním správnych rybolovných praktík. V prípade týchto rýb by sa preto mali prispôsobiť maximálne hodnoty obsahu.

- (16) V prípade sardínií európskych (*Sardina pilchardus*) a hlaváčovitej ryby (*Sicyopterus lagocephalus*) nové údaje o výskyte ukazujú, že dodržanie maximálnych hodnôt obsahu je zložité, keďže prirodzené pozadové hodnoty môžu byť vyššie. V prípade obidvoch týchto druhov rýb je spotreba nízka a má zanedbateľné účinky na expozíciu ľudí. Na zabezpečenie dodávok trhu je preto vhodné stanoviť vyššie maximálne hodnoty obsahu pre tieto dva druhy rýb.
- (17) Nariadenie (ES) č. 1881/2006 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (18) Členským štátom a prevádzkovateľom potravinárskych podnikov by sa mala poskytnúť lehota na prispôbenie sa novým maximálnym hodnotám stanoveným v tomto nariadení pre výrobky z kakaa a pre potraviny pre dojčatá a malé deti. Uplatňovanie maximálnych hodnôt kadmia by sa preto malo odložiť.
- (19) Opatrenia ustanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha k nariadeniu (ES) č. 1881/2006 sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

1. Maximálne hodnoty obsahu kadmia stanovené v bodoch 3.2.19 a 3.2.20 prílohy k nariadeniu (ES) č. 1881/2006 v znení zmenenom týmto nariadením sa uplatňujú od 1. januára 2015. Potraviny, ktoré nespĺňajú tieto maximálne hodnoty obsahu, ktoré sú v súlade so zákonom uvedené na trh pred 1. januárom 2015, sa môžu naďalej predávať po uvedenom dátume až do dátumu ich minimálnej trvanlivosti alebo do dátumu spotreby.
2. Maximálne hodnoty obsahu kadmia stanovené v bodoch 3.2.7 prílohy k nariadeniu (ES) č. 1881/2006 v znení zmenenom týmto nariadením sa uplatňujú od 1. januára 2019. Potraviny, ktoré nespĺňajú tieto maximálne hodnoty obsahu, ktoré sú v súlade so zákonom uvedené na trh pred 1. januárom 2019, sa môžu naďalej predávať po uvedenom dátume až do dátumu ich minimálnej trvanlivosti alebo do dátumu spotreby.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 12. mája 2014

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO

PRÍLOHA

Príloha k nariadeniu (ES) č. 1881/2006 sa mení takto:

1. Pododdiel 3.2. (Kadmium) sa nahrádza takto:

„3.2	Kadmium	
3.2.1	Zelenina a ovocie s výnimkou koreňovej a hlúzovej zeleniny, listovej zeleniny, čerstvých bylín, stonkovej zeleniny, húb a morských rias ⁽²⁷⁾	0,050
3.2.2	Koreňová a hlúzá zelenina (okrem zeleru bul'vového, paštrnaku, kozie brady a chrenu), stonková zelenina (okrem zeleru) ⁽²⁷⁾ . V prípade zemiakov sa maximálne hodnoty obsahu uplatňujú na ošúpané zemiaky.	0,10
3.2.3	Listová zelenina, čerstvé bylinky, listová zelenina, zeler, zeler bul'vový, paštrnák, kozia brada, chren a tieto huby ⁽²⁷⁾ : <i>Agaricus bisporus</i> (pečiarica dvojvýtrusná), <i>Pleurotus ostreatus</i> (hlíva ustricovitá), <i>Lentinula edodes</i> (húževnatec jedlý, šii-take)	0,20
3.2.4	Huby, s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v bode 3.2.3 ⁽²⁷⁾	1,0
3.2.5	Zrná obilnín s výnimkou pšenice a ryže	0,10
3.2.6	— zrná pšenice, zrná ryže — pšeničné otruby a pšeničné klíčky — sójové bôby	0,20
3.2.7	Tieto špecifické výrobky z kaka a čokolády ⁽⁴⁹⁾ — mliečna čokoláda s < 30 % celkovej kakaovej sušiny, — čokoláda s < 50 % celkovej kakaovej sušiny, mliečna čokoláda s ≥ 30 % celkovej kakaovej sušiny, — čokoláda s ≥ 50 % celkovej kakaovej sušiny, — kakaový prášok predávaný konečnému spotrebiteľovi alebo ako zložka sladeného kakaového prášku predávaného konečnému spotrebiteľovi (čokoládový nápoj)	0,10 od 1. januára 2019 0,30 od 1. januára 2019 0,80 od 1. januára 2019 0,60 od 1. januára 2019
3.2.8	Mäso (okrem vedľajších jatočných produktov) z hovädzieho dobytky, oviec, ošípaných a hydiny ⁽⁶⁾	0,050
3.2.9	Konské mäso okrem vedľajších jatočných produktov ⁽⁶⁾	0,20
3.2.10	Pečeň z hovädzieho dobytky, oviec, ošípaných, hydiny a koní ⁽⁶⁾	0,50
3.2.11	Obličky z hovädzieho dobytky, oviec, ošípaných, hydiny a koní ⁽⁶⁾	1,0
3.2.12	Svalovina z rýb ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ , s výnimkou druhov uvedených v bodoch 3.2.13, 3.2.14 a 3.2.15	0,050
3.2.13	Svalovina týchto rýb ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ : makrela (<i>Scomber species</i>), tuniak (<i>Thunnus species</i> , <i>Katsuwonus pelamis</i> , <i>Euthynnus species</i>), hlaváčovitá ryba (<i>Sicyopterus lagocephalus</i>)	0,10
3.2.14	Svalovina týchto rýb ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ : tuniak makrelovitý (<i>Auxis species</i>)	0,15

3.2.15	Svalovina týchto rýb ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ : sardela (<i>Engraulis species</i>) mečiar obyčajný (<i>Xiphias gladius</i>) sardinka európska (<i>Sardina pilchardus</i>)	0,25
3.2.16	Kôrovce ⁽²⁶⁾ : svalovina z končatín a abdominálnej časti ⁽⁴⁴⁾ . V prípade krabov a krabom príbuzných kôrovcov (<i>Brachyura</i> a <i>Anomura</i>) svalovina z končatín	0,50
3.2.17	Výživové doplnky ⁽²⁶⁾	1,0
3.2.18	Hlavonožce (bez vnútornosti) ⁽²⁶⁾	1,0
3.2.19	Počiatočná dojčenská výživa a následná dojčenská výživa, ⁽⁸⁾ ⁽²⁹⁾ — dojčenská výživa v prášku vyrábaná z bielkovín z kravského mlieka alebo z bielkovinových hydrolyzátov — tekutá dojčenská výživa vyrábaná z bielkovín z kravského mlieka alebo z bielkovinových hydrolyzátov — dojčenská výživa v prášku vyrobená zo samotných sójových bielkovinových izolátov alebo v zmesi s bielkovinami z krav- ského mlieka — tekutá dojčenská výživa vyrobená zo sójových samotných biel- kovinových izolátov alebo v zmesi s bielkovinami z kravského mlieka	0,010 od 1. januára 2015 0,005 od 1. januára 2015 0,020 od 1. januára 2015 0,010 od 1. januára 2015
3.2.20	Spracované potraviny na báze obilia a detská výživa pre dojčatá a malé deti ⁽³⁾ ⁽²⁹⁾	0,040 od 1. januára 2015
3.2.21	Výživové doplnky ⁽³⁹⁾ okrem výživových doplnkov uvedených v bo- de 3.2.22	1,0
3.2.22	Výživové doplnky ⁽³⁹⁾ pozostávajúce výlučne alebo najmä zo suše- ných morských rias, z výrobkov vyrobených zo sušených rias alebo zo sušených dvojhlopnových mäkkýšov	3,0 ^a

2. Do poznámky na konci textu č. (26) sa dopĺňa táto veta: „V prípade hrebeňovky veľkej (*Pecten maximus*) sa maximálna úroveň obsahu uplatňuje iba na prítahovač a gonádu.“

3. Pridáva sa nasledujúca poznámka na konci textu:

„(49): V prípade špecifických výrobkov z kakaa a čokolády sa uplatňujú definície stanovené v bodoch A. 2, 3 a 4 prílohy I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/36/ES z 23. júna 2000 o výrobkoch z kakaa a čokolády určených na ľudskú spotrebu (Ú. v. ES L 197, 3.8.2000, s. 19).“